

بسم الله الرحمن الرحيم

دومین همایش ملی معماری و شهرسازی اسلامی

آسیب شناسی بافت تاریخی شهر شیراز و ارائه راهکار جهت ساماندهی

pathology the historic city of shiraz and solution to rehabilitation

1- مهرانوش مهرفر (دانشجوی ارشد مرمت و احیاء بافت و بناهای
تاریخی)

Email: mehrnoosh.mehrfar@gmail.com Tel: 09178325633

2- نسیم جعفری قوام آبادی (استادیار دانشگاه هنر اصفهان)
Email: n.jafari11@yahoo.com Tel: 09133171727

چکیده :

بافت تاریخی هر شهرها با داشتن ارزشهای والای فرهنگی ، جزئی از هویت و شناسنامه ملی آن شهر است . این بافتها که در قلب شهرها جای دارند دارای ارزش های کالبدی ، عملکردی ، اقتصادی و فرهنگی اند که در اینچنین بستری هویت محله ای شکل می گیرد . بافت تاریخی شهرها به دلیل فرسودگی واحدهای مسکونی، عدم سهولت دسترسی، ضعف زیرساختها، مشکلات زیست محیطی، مشکلات معیشتی مردم و انفعال مدیریت های شهری و متخصصین ، مسیر رکود و عقب ماندگی را طی می کنند. برای رفع مشکلات در زمینه های اقتصادی، اجتماعی، فرهنگی و کالبدی طرح هایی در قالب مرمت و احیاء (بازسازی، نوسازی و بهسازی) در کشورهای مختلف تهیه و اجرا شده است. شیوه برخورد با این بافتها متأثر از دیدگاه های فلسفی در شهرسازی متفاوت بوده است. بافت قدیم شهر شیراز به مساحت تقریبی 360 هکتار در مرکز شهر امروزی جای دارد. این محدوده که 2/8 درصد مساحت کل شهر را شامل می شود، هسته اولیه شکل گیری شهر شیراز است و طی دورانهای مختلف تغییر و تحولات زیادی را متحمل شده است که حدود آن دروازه ها و حصار دور شهر در دوره زندیه می باشد. مهمترین مراکز مذهبی شهر و قسمت عمده ای از بناها و مجموعه های با ارزش تاریخی در این محدوده واقع است. وجود 400 اثر بار ارزش، 8 دروازه و 12 مرکز محله و 4 بازار سنتی و مساجد و آرامگاه امامزادگان و چندین محور فرهنگی می تواند گویای ارزشهای نهفته ، شیوه زندگی و روابط اجتماعی، آداب و رسوم، باورها، تاریخ و هنر و به طور کلی این تراکم ارزشها ، بیانگر هویت تاریخی و فرهنگی دوران تکوین و شکل گیری این محدوده می باشد. حفظ و نگهداری و مرمت این آثار و مجموعه ها علاوه بر این که حیات دوباره ای به این آثار می دهد، از نظر اقتصادی و اجتماعی